

ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY HỌC MÔN GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TẠI TRƯỜNG TRUNG CẤP CẢNH SÁT NHÂN DÂN VI (AN PHƯỚC, LONG THÀNH, ĐỒNG NAI)

PROPOSED SOLUTION TO IMPROVING TEACHING QUALITY OF POLITICAL
EDUCATION AT PEOPLE'S POLICE VOCATIONAL TRAINING SCHOOL VI AN
PHUOC, LONG THANH, ĐỒNG NAI

BÙI KIM DUNG^(*) và NGUYỄN VIỆT THỊNH^(**)

TÓM TẮT: Nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục chính trị là nhu cầu cấp thiết của Đảng, Nhà nước và Trường Trung cấp Cảnh sát nhân dân VI hiện nay. Trên cơ sở lý thuyết và thực tiễn phân tích những mặt mạnh, mặt hạn chế và tìm ra nguyên nhân ảnh hưởng đến chất lượng dạy học môn Giáo dục chính trị tại Trường Trung cấp Cảnh sát nhân dân VI, chúng tôi đề xuất năm giải pháp để nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục chính trị tại trường. Đó là: Giải pháp về đổi mới phương pháp dạy học theo hướng tích cực hóa người học; Giải pháp về nâng cao năng lực đội ngũ giáo viên; Giải pháp về đa dạng hóa cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học; Giải pháp về đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá; Giải pháp về đa dạng hóa các hình thức tổ chức dạy học môn giáo dục chính trị.

Từ khóa: tích cực hóa người học; đa dạng hóa cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học; đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá; đa dạng hóa các hình thức tổ chức dạy học môn giáo dục chính trị; nâng cao năng lực đội ngũ giáo viên.

ABSTRACT: Improving the teaching quality of Politics Education course is the urgent demand of the Party, the State and the People's Police Vocational Training School VI. Based on theoretical and practical analysis of the strengths, limitations and search for the causes affecting the teaching quality of the Politics Education course at the People's Police Vocational Training School VI, five solutions are proposed to improve the teaching quality of the Politics Education course at the School: solutions to innovating the teaching methods to make students more active; solutions to improving the capabilities of the teaching staff; solutions to diversifying facilities and teaching equipment; solutions to innovating testing methods and evaluation; and solutions to diversifying the forms of teaching politics education course.

Key words: teaching Politics Education course; active students; teacher's capabilities; diversifying teaching methods.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục chính trị những năm gần đây đã có những bước phát triển mạnh mẽ và có

những đóng góp to lớn trong việc hình thành nên nhân cách, bản lĩnh chính trị người Việt Nam, sự phát triển của các hoạt

^(*) ThS. Trường Trung cấp Cảnh sát Nhân dân VI, An Phước, Long Thành, Đồng Nai, Email: kdung668@gmail.com

^(**) GV. Trường Trung cấp Cảnh sát Nhân dân VI, An Phước, Long Thành, Đồng Nai, Email:

động giáo dục chính trị phụ thuộc nhiều vào những chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, bởi đặc thù của nó là làm công tác lý luận chính trị. Giáo dục chính trị cho học sinh Việt Nam trong thời kỳ đổi mới có nhiều thuận lợi song cũng đứng trước không ít khó khăn, thách thức. Cơ chế thi trường tạo điều kiện cho sự năng động, sáng tạo của học sinh được phát huy nhưng tính chất cạnh tranh khốc liệt của nó lại sinh ra tâm lý sùng bái đồng tiền, bất chấp đạo lý, coi thường các giá trị nhân văn.

Giáo dục chính trị qua các môn học chính trị và lồng ghép nội dung Giáo dục chính trị vào các môn học khác. Đặc biệt các hoạt động giáo dục chính trị ngoài giờ lên lớp ngày càng được đẩy mạnh, qua các hoạt động kỷ niệm truyền thống cách mạng, truyền thống văn hóa dân tộc, hoạt động tham quan thực tế,... nhằm đáp ứng ngày càng tốt hơn yêu cầu nâng cao chất lượng nguồn nhân lực trong sự nghiệp công

nh nghiệp hóa, hiện đại hóa, hướng tới mục tiêu “*Dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh*”, thực hiện lý tưởng của Đảng “*Độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội*”. Các hoạt động giáo dục chính trị cần được đẩy mạnh là điều cần thiết.

2. THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG HỌC MÔN GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TẠI TRƯỜNG

2.1. Nhận thức của giáo viên về mức độ cần thiết, tầm quan trọng, nội dung, kiến thức, thái độ học tập của học sinh với môn giáo dục chính trị tại trường

Để biết về mức độ cần thiết của môn Giáo dục chính trị tại Trường trung cấp Cảnh sát nhân dân VI, người nghiên cứu đã phỏng vấn ý kiến của 11 giáo viên dạy môn Giáo dục chính trị về mức độ cần thiết, tầm quan trọng, nội dung, kiến thức, thái độ học tập của học sinh và thu được kết quả sau:

Bảng 1: Mức độ cần thiết của môn Giáo dục chính trị

Mức độ	Số lượng (N=11)	Tỉ lệ (%)
Rất cần thiết	8	70%
Cần thiết	3	30%
Không cần thiết	0	0%
Ý kiến khác	0	0%

Số liệu thống kê Bảng 1 cho thấy đa phần giáo viên tham gia phỏng vấn đều đánh giá môn Giáo dục chính trị là môn học rất cần thiết (chiếm 70%) và 30% giáo viên còn lại cho rằng môn học này cần thiết đối với nền giáo dục trung cấp. Trao đổi thêm với giáo viên, người nghiên cứu nhận

thấy hầu hết các giáo viên đều hiểu rõ việc giảng dạy môn này có nhiệm vụ cung cấp cho học sinh kiến thức, kỹ năng và thói quen làm việc khoa học, bên cạnh tạo ra cho học sinh những năng lực nhận thức, hành động và các phẩm chất về đạo đức, nhân cách cần thiết.

Bảng 2: Thái độ của sinh viên được hình thành khi học môn Giáo dục chính trị

Nội dung	Số lượng	Tỉ lệ %
Củng cố niềm tự hào, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng	4	36%
Bồi dưỡng tinh thần yêu nước, yêu lao động	4	36%
Rèn luyện tác phong công nghiệp	3	28%
Ý kiến khác	0%	0%

Số liệu thống kê ở Bảng 2 và cho thấy việc học môn Giáo dục chính trị sẽ giúp học sinh củng cố niềm tự hào, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng (36%), bồi dưỡng tinh thần yêu nước, yêu lao động (36%), rèn luyện tác phong công nghiệp (28%). Điều này rèn luyện cho học sinh

thái độ làm việc có trách nhiệm và chuyên nghiệp.

2.2. Giáo viên đánh giá mức độ hiệu quả của phương pháp dạy học môn Giáo dục Chính trị

Bảng 3: Mức độ hiệu quả trong dạy học môn Giáo dục Chính trị

Phương pháp	Mức độ			
	80%-90%	50%-70%	30%-40%	10%-20%
Phương pháp thuyết trình	2	7	2	0
Phương pháp vấn đáp	5	4	2	0
Phương pháp giảng giải minh họa	4	4	2	1
Phương pháp dạy học theo nhóm	7	3	1	0
Dạy học nêu và giải quyết vấn đề	5	2	3	1

Số liệu thống kê ở Bảng 3 cho thấy, khi được hỏi về mức độ hiệu quả trong dạy học thì đa số giáo viên đều trả lời là: Các phương pháp nhằm tích cực hóa hoạt động của học sinh luôn đem lại hiệu quả cao nhất như phương pháp dạy học nêu và giải quyết vấn đề, dạy học theo nhóm đến 80% - 90%, còn các phương pháp dạy học theo kiểu thuyết trình chỉ đạt hiệu quả ở mức 50% - 70%. Tuy nhiên hiện nay đa số giáo viên vẫn đang sử dụng phương pháp thuyết trình là chủ yếu. Vì thế cần thay đổi phương pháp dạy học của giáo viên để đạt hiệu quả tốt nhất.

Để góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục chính trị những mong muốn thay đổi của giáo viên là đa dạng hóa các phương pháp dạy học theo hướng tích cực hóa người học sẽ đem lại hiệu quả dạy học cao nhất như phát huy tính tự học, tính sáng tạo và tư duy tìm tòi học hỏi của học sinh, và đổi mới phương pháp dạy học là giải pháp tiên quyết góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục chính trị cho học sinh trung cấp.

2.3. Kiểm tra đánh giá

Bảng 4: Các hình thức kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh

Hình thức	Rất thường xuyên	Thường xuyên	Thỉnh thoảng	Không sử dụng	Điểm Trung bình	Xếp hạng
Kiểm tra miệng	6	3	2	0	2.5	1
Kiểm tra viết	6	4	1	0	2.3	2
Kiểm tra trắc nghiệm	0	0	7	4	0.75	4
Giao bài tập	1	2	3	5	1.12	3
Bài tập nhóm	0	0	4	7	0.37	5

Qua số liệu thống kê Bảng 4 các hình thức mà đa số các giáo viên sử dụng để kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh chủ yếu là các hình thức kiểm tra dưới dạng truyền thống như kiểm tra miệng, kiểm tra viết, còn các hình thức kiểm tra như bài tập nhóm, giao bài tập được sử dụng còn rất ít thậm chí không sử dụng, và giáo viên cho biết tại trường cũng đang cố gắng thay đổi hình thức kiểm tra như áp dụng nhiều bài kiểm tra trắc nghiệm khách quan để đánh giá đúng năng lực của học sinh tuy nhiên hình thức ấy tốn rất nhiều thời gian và công sức để soạn một bộ đề mang đầy đủ tính chất như: độ tin cậy, độ chính xác, nên đa số những bài kiểm tra trắc nghiệm chỉ sử dụng trong các kỳ thi học kỳ.

3. GIẢI PHÁP

3.1. Giải pháp về đổi mới phương pháp dạy học theo hướng tích cực hóa người học

Xây dựng kế hoạch triển khai phương pháp dạy học theo hướng tích cực hóa người học đối với học sinh Trường Trung cấp Cảnh sát nhân dân VI. Tổ chức hội thảo, đóng góp ý kiến về đổi mới phương pháp dạy học theo hướng tích cực hóa

người học, hội thảo có sự tham gia đóng góp ý kiến của đội ngũ giáo viên đang dạy học môn Giáo dục chính trị. Từng bước cải tiến hình thức tổ chức giờ dạy theo hướng gọn nhẹ, tạo hứng thú và tâm lý thoải mái để học sinh tích cực tham gia học tập, tổ chức hoạt động nhóm, giao bài tập, tiểu luận hay giới thiệu nguồn tài liệu từ internet cho học sinh.

Xây dựng bài giảng theo giáo án điện tử phù hợp với từng đối tượng học sinh, thường xuyên cập nhật kiến thức mới, kiến thức thực tiễn, lý giải những nguyên lý trừu tượng bằng những minh họa cụ thể, dễ hiểu, sống động, đặt ra nhiều tình huống, giả thuyết để học sinh thảo luận và tự tìm phương án giải quyết vấn đề.

Tạo động lực cho đổi mới phương pháp theo hướng tích cực. Cần chú ý khâu tuyển chọn, bồi dưỡng giáo viên, chọn những giáo viên có phương pháp sư phạm, tâm huyết với nghề. Có kế hoạch bồi dưỡng, huấn luyện giáo viên về sử dụng các phương pháp tích cực linh hoạt trong từng hoàn cảnh phù hợp...

Lựa chọn các phương pháp, biện pháp kỹ thuật dạy học có tác dụng thu hút người học cùng tham gia trong môi trường nhóm

lớp, cụ thể như các phương pháp: Phương pháp vấn đáp, phương pháp nêu và giải quyết vấn đề, phương pháp hoạt động nhóm, phương pháp dạy học dự án,...

3.2. Giải pháp về nâng cao năng lực đội ngũ giáo viên

Giáo viên là điều kiện tiên quyết, ảnh hưởng rất lớn đến chất lượng dạy học. Giáo viên có kiến thức tốt, kỹ năng nghề thành thạo, phương pháp sư phạm thông thạo và hợp lý, sử dụng thành thạo các phương tiện, thiết bị dạy học hỗ trợ tốt thì sẽ góp phần cung cấp những kiến thức cần thiết cho học sinh cũng như hình thành kỹ năng, kỹ xảo nghề. Nâng cao năng lực dạy học môn Giáo dục chính trị của đội ngũ giáo viên, đảm bảo giáo viên của trường đạt chuẩn về chuyên môn và nghiệp vụ sư phạm theo quy định.

Hướng dẫn giáo viên xây dựng kế hoạch giảng dạy cá nhân đảm bảo tính khoa học, thiết thực và khả thi, thiết kế bài giảng để chuyển hướng từ hoạt động của giáo viên sang hoạt động của học sinh, tăng cường phát triển tư duy độc lập, khả năng đối thoại, làm việc nhóm, tham gia trò chơi và đóng vai khả năng chiếm lĩnh tri thức của học sinh.

Giáo viên trong quá trình dạy học không chỉ tạo môi trường học tập tích cực ở lớp mà còn giúp học sinh tích cực mọi lúc, mọi nơi bằng cách giao nhiệm vụ vừa sức với học sinh, bài tập nhiều mức độ để kích thích tài năng của mỗi học sinh. Tổ chức và điều khiển hợp lý các hoạt động học tập của học sinh, giáo viên đem lại sự hứng thú và niềm tin trong học tập, đó chính là tạo động lực học cho học sinh. Đội ngũ giáo viên tuy không phải là khâu quan trọng duy

nhất để nâng cao chất lượng dạy học nhưng nó sẽ quyết định đến cách học, phương pháp học của học sinh.

3.3. Giải pháp về đa dạng hóa cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học

Đảm bảo cơ sở vật chất, trang thiết bị đáp ứng nhu cầu dạy học tạo điều kiện cho tất cả học sinh được học tập môi trường năng động, tích cực.

Tổ chức cho giáo viên được tiếp cận, tìm hiểu và nghiên cứu sử dụng công nghệ thông tin, biện pháp này có thể thực hiện dưới các hình thức cử giáo viên đi tập huấn các lớp sử dụng máy tính, đồng thời thường xuyên kiểm tra trình độ vi tính và năng lực thiết kế giáo án, giáo trình điện tử của giáo viên. Cần soạn theo giáo án điện tử sử dụng hình ảnh tĩnh, các đoạn video minh họa,... Cần có các phương tiện phục vụ cho thảo luận, đóng vai, chỉ ít bài giảng cũng phải có những số liệu, ví dụ thực tiễn sinh động. Phòng học cần trang bị bàn ghế dễ di chuyển để có thể thảo luận nhóm, các phương tiện nghe nhìn, máy chiếu đa năng, máy vi tính nối mạng đến lớp học để có điều kiện thu - phát thông tin nhanh chóng, kịp thời cho giáo viên và học sinh.

3.4. Giải pháp về đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá

Kiểm tra đánh giá theo mục tiêu mang đậm tính nhân văn, vì sự tiến bộ của người học, đáp ứng yêu cầu chất lượng, chứ không đơn thuần là để có điểm số. Quy trình kiểm tra, đánh giá được thực hiện tốt sẽ có tác động tích cực tới quá trình dạy và học, cũng như thái độ học tập của học sinh.

Đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá phù hợp nội dung chương trình, bám sát chuẩn kiến thức, kỹ năng của từng bộ môn,

sát đối tượng học sinh. Hướng dẫn học sinh chủ động vận dụng kiến thức đã học vào việc khám phá và chiếm lĩnh tri thức mới. Việc kiểm tra, đánh giá không chỉ dành cho người học, mà còn dành cho cả người dạy, tức là đánh giá toàn bộ quá trình dạy và học. Thông qua bài làm của học sinh, giáo viên có thể rút được kinh nghiệm về cách dạy.

3.5. Giải pháp về đa dạng hóa các hình thức tổ chức dạy học môn Giáo dục chính trị

Tạo điều kiện cho tất cả học sinh được học tập môi trường chủ động, tích cực, sáng tạo. Thay đổi nhu cầu học tập của học sinh, giúp các em thấy yêu thích học, có hứng thú học tập tích cực và thấy được tầm quan trọng môn Giáo dục chính trị trong quá trình xây dựng đất nước.

Giáo dục chính trị ngoài hình thức giáo dục qua trường lớp cần đa dạng hóa các hình thức giáo dục khác. Tổ chức các buổi học ngoại khóa như nói chuyện chuyên đề,

báo cáo thời sự, nghị quyết. Các hình thức tham quan, nghiên cứu thực tế, các hình thức văn hóa - thể thao, các cuộc thi tìm hiểu về chính trị, thi kể chuyện về các gương tốt... có tác dụng giáo dục truyền thống và tinh thần cách mạng hơn nhiều bài diễn thuyết dài dòng, khô khan.

4. KẾT LUẬN

Đề tài nêu ra những lý do cần thiết phải nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục chính trị theo hướng tích cực hóa người học, cơ sở lý luận về việc nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục chính trị, từ đó giúp người dạy lập kế hoạch dạy theo hướng tích cực hóa người học.

Qua thực nghiệm ở Trường Trung cấp Cảnh sát nhân dân VI (An Phước, Long Thành, Đồng Nai) đã được chứng minh cho thấy tính hợp lý hiệu quả và tính khả thi của đề tài, đề tài mang lại cho giáo viên, học sinh một hướng làm việc mới, sôi nổi, tích cực, chủ động, sáng tạo.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bernd Meier - Nguyễn Văn Cường (2014), *Lý luận dạy học hiện đại*, Nxb. Đại học Sư phạm.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2006), *Giáo trình lý luận dạy học (Chương trình bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm bậc I)*, Nxb. Hà Nội.
4. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2007), *Dạy và Học tích cực - một số phương pháp và kỹ thuật dạy học*, Nxb. Đại học Sư phạm.
5. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2014), *Giáo trình giáo dục chính trị (Dùng trong đào tạo trình độ trung cấp chuyên nghiệp hệ tuyển sinh tốt nghiệp trung học phổ thông và trung học cơ sở)*, Nxb. Giáo Dục Việt Nam.
6. Dương Thiệu Tông (2003), *Thống kê ứng dụng trong nghiên cứu giáo dục thống kê suy diễn (tập 2)*, Nxb. Đại học Quốc gia Hà Nội.

Ngày nhận bài: 19/02/2017. Ngày biên tập xong: 06/3/2017. Duyệt đăng: 21/3/2017